

14.5.2009

PSA-2009-R-5-531

Tätä lausuntoversiota on muokattu huomioiden henkilötietolain (523/1999) tavoitteet yksityisyyden suojasta.

Ekokem - Palvelu Oy
PL 181
11101 Riihimäki

Viite / Hänvisning

Asia / Ärende

Yhteysviranomaisen lausunto Kuopion teollisuusjätteen käsittely- ja kierrätyskeskuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Ekokem – Palvelut on toimittanut 24.2.2009 Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 468/1994) mukaisen arviointiohjelman, joka koskee Kuopion Sorsasaloon sijoittuvaa Kuopion teollisuusjätteen käsittely- ja kierrätyskeskusta.

HANKKEEN TIEDOT JA YVA-MENETTELY

Hankkeen nimi

Kuopion teollisuusjätteen käsittely- ja kierrätyskeskus

Hankkeesta vastaava

Ekokem – Palvelu Oy
PL 181
11101 Riihimäki

Hankkeesta vastaavan yhteyshenkilöt ovat Timo Kantola, puh: 010 7551 385 ja Heli Uimarihuhta, 010 7551 612.

Yhteysviranomainen

Pohjois-Savon ympäristökeskus
Sepänkatu 2 B
70100 Kuopio

Yhteysviranomaisen yhteyshenkilö on Jorma Lappalainen puh: 040 511 8266.

YVA-menettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

YVA-asetuksen (713/2006) mukaisesti hankkeiden suunnittelun yhteydessä ennen päätöksiä ja lupamenettelyitä suoritetaan YVA-menettely. YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon 11 a ja b kohtien mukaan sellaiset ongelmajätteiden käsittelylaitokset, joihin ongelmajätteitä otetaan poltettaviksi, käsiteltäviksi fysikaalis-kemiallisesti tai sijoitettaviksi kaatopaikalle, sekä sellaiset biologiset käsittelylaitokset, jotka on mitoitettu vähintään 5 000 tonnin vuotuiselle ongelmajättemäärälle kuuluvat ympäristövaikutusten arviointia koskevan lain piiriin.

YVA-menettely alkaa, kun hankkeesta vastaava toimittaa arviointiohjelman yhteysviranomaisena toimivalle alueelliselle ympäristökeskukselle. Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, miten arviointi tullaan suorittamaan. Yhteysviranomaisen antamassa lausunnossa esitetään, miltä osin arviointiohjelmaa on mahdollisesti tarkistettava.

Hankkeesta vastaava arvioi hankkeen ympäristövaikutukset arviointiohjelman ja siitä saamansa yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta sekä kokoaa arvioinnin tulokset arviointiselostukseen. Hankkeesta vastaava toimittaa arviointiselostuksen yhteysviranomaiselle, joka kuuluttaa siitä julkisesti ja pyytää siitä lausuntoja ja mielipiteitä. Yhteysviranomainen antaa myöhemmin lausuntonsa arviointiselostuksesta ja sen riittävydestä.

YVA-menettely päättyy, kun yhteysviranomainen toimittaa lausuntonsa arviointiselostuksesta ja muiden kannanotot siitä hankkeesta vastaavalle.

Hankkeen tarkoitus ja sijainti

Kuopion teollisuusjätteen käsittely- ja kierrätyskeskuksen tavoitteena on tarjota Ekokem-Palvelu Oy:n asiakkaille laajempia jätteen käsittelypalveluita. Tavanomaisen jätteen käsittelyn ja sijoituksen lisäksi on tarkoitus laajentaa toimintaa myös ongelmajätteen käsittelyyn ja sijoittamiseen. Hankkeen tavoitteena on myös parantaa pilaantuneiden maa-ainesten alueellisia vastaanotto- ja käsittelymahdollisuuksia sekä lisätä jätteiden ja teollisuuden sivutuotteiden hyötykäyttöä.

Hankkeen tavoitteena on kierrättää ja hyödyntää mahdollisimman suuri osa jätteistä niin, että loppusijoitus on aina viimeinen vaihtoehto. Osa keskukseen tulevasta jätteistä hyödynnetään alueella ja osa toimitetaan hyötykäyttöön muualle. Ne jättejakeet, joita ei voida hyödyntää, loppusijoitetaan alueelle.

Keskuksessa toteutettavaa käsittelyä voi olla uudelleenkäyttö, kierrätys ja muu hyötykäyttö esim. tie-, satama-, tai kaatopaikkarakenteissa, materiaalin sisältämän energian talteenotto ja loppusijoitus.

Jätteenkäsittelyssä pyritään mahdollisimman pieniin ympäristöpäästöihin. Ympäristöpäästöt minimoidaan rakentamalla käsittely- ja loppusijoitusalueet tiiviiksi maaperän ja pohjavesien pilaantumisen välttämiseksi. Lisäksi jätteiden kanssa tekemisissä oleva sadevesi kerätään talteen ja puhdistetaan tarvittaessa ennen vesien johtamista eteenpäin.

Arvioitavat vaihtoehdot

Ympäristövaikutuksia tarkastellaan arviointiohjelman mukaan kahdessa eri vaihtoehdossa:

- **Vaihtoehto 0**, Nykytilanne, jolloin jätteenkäsittelykeskuksen laajennusta ei rakenneta
- **Vaihtoehto 1**, Nykyiselle jätteenkäsittelykeskuksen laajennusalue rakennetaan ja ongelmajätteen loppusijoitusalueen tilavuus on 255 000 m³. Jätejakeet arvioidaan muodostuvan Sorsasalon yritysalueelta sekä muualta Ekokem-Palvelu Oy:n toiminta-alueelta. Vastaanotettavia jätteitä ovat mm. jätteenpoltosta ja energiantuotannosta syntyvät tuhkat ja kuonat sekä pilaantuneet maat, lietteet sekä erilaiset ylijäämämaat. Edellä mainitut jätteet käsitellään tarvittaessa haitattomaan muotoon ennen hyötykäyttöä ja loppusijoitusta.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Viranomainen ei saa myöntää ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (YVA-laki) 13 §:n mukaan YVA-lain soveltamisalaan kuuluvaan hankkeen toteuttamiselle lupaa tai tehdä siihen rinnastavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon.

Hankkeen toteuttaminen vaatii ympäristöluvan. Hankkeen toimintojen luvanvaraisuus perustuu ympäristönsuojelulakiin (86/2000) ja sen nojalla annettuun ympäristönsuojeluasetukseen (169/2000). Ympäristölupa kattaa kaikki ympäristövaikutuksiin liittyvät asiat kuten päästöt ilmaan ja veteen, jäteasiat, meluasiat jne.. Lupaviranomaisen on myönnettävä ympäristölupa, mikäli toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimat luvan myöntämisen edellytykset.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/99) mukaan rakennuslupa on haettava kaikille uudisrakennuksille, joten tulevan toiminnanharjoittajan tulee hakea rakennusluvat hankkeen vaatimien rakennusten rakentamiseksi.

Arviointimenettelyn sovittaminen yhteen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Hankkeen YVA-menettelyä ei ole ollut tarpeen sovittaa menettelyn aikana muiden lakien mukaisiin menettelyihin, vaan halutessaan toiminnanharjoittaja hakee hankkeelle tarvittavia lupia YVA-menettelyn jälkeen.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Pohjois-Savon ympäristökeskus on yhteysviranomaisen ominaisuudessa kuuluttanut ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Kuopion kaupungin, Siilinjärven kunnan ja Pohjois-Savon ympäristökeskuksen ilmoitustauluilla 2.3.2009 – 3.4.2009. Kuulutus on julkaistu Savon Sanomat ja Uutis-Jousi -nimisissä lehdisissä 1.3.2009.

Arviointiohjelmaan on voinut tutustua myös internetissä osoitteessa: <http://www.ymparisto.fi/psa>.

Hanketta ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskeva yleisötilaisuus on järjestetty Vuorelan kuntoutumiskeskuksessa 10.3.2009.

Pohjois-Savon ympäristökeskus on pyytänyt arviointiohjelmasta lausuntoja viranomaisilta, muilta tahoilta ja kansalaisilta 14.4.2009 mennessä.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Pohjois-Savon ympäristökeskukselle toimitettiin 11 lausuntoa ja mielipidettä. Pohjois-Savon ympäristökeskus toimittaa kopion kaikista annetuista lausunnoista ja mielipiteistä Ekokem-Palvelu Oy:lle tämän lausunnon liitteinä.

Kuopion kaupunginhallitus toteaa lausunnossaan, että Ekokem-Palvelu Oy:n jätteenkäsittelykeskuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on esitetty pääosin kattavasti ja riittävästi arvioitavien hankkeiden lähtötiedot, arvioitavat ympäristövaikutukset ja arvioinnissa käytettävät menetelmät.

Vaikka arvioitavana on vain yksi hankevaihtoehto, voivat tämän hankkeen ympäristövaikutukset olla hyvin erilaiset riippuen siitä, miten paljon eri jätejakeita alueelle otetaan vastaan. Käsittely- ja kierrätyskeskuksen suunnitelmia pitäisikin olla valmiutta muuttaa esimerkiksi vastaanotettavien jätejakeiden suhteen, jos vaikutusten arviointi osoittaa tämän perustelluksi.

Suunnitelman mukainen teollisuusjätteen käsittely- ja kierrätyskeskus sijoittuu Sorsasaloon alueelle, jolle ollaan valmistelemassa asemakaava (Sorsasalon yrittäjäalueen kaava).

Tärkeimpiä arvioitavia ympäristövaikutuksia jätteenkäsittelykeskuksen osalta ovat toiminnan vaikutukset vesiin. Vaikutusten arvioinnissa tulee erityistä huomiota kiinnittää siihen, mitä alueen kallioperä ja sen laatu merkitsevät jätteenkäsittelylaitoksen päästöjen kulkeutumisen kannalta. Lisäksi on arvioitava mahdolliset ympäristövaikutukset sellaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa jäteveden tasausaltaan kapasiteetti ei ole riittävä taikka alueen jätevedenpuhdistamolla ei voida käsitellä käsittelykeskuksen jätevesiä suunnitelman mukaisesti. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on esitettävä keinot, joilla poikkeuksellisiin tilanteisiin voidaan varautua ja joilla haitallisia ympäristövaikutuksia voidaan vähentää.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on arvioitava sekä hankkeen toteuttamatta jättämisen (vaihtoehto 0) että käsittelykeskuksen laajennuksen toteuttamisen (vaihtoehto 1) ilmastovaikutukset. Vaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida mm. liikenteen, energiatarpeen ja jätteiden eri käsittelymenetelmien vaikutus ilmastoon sekä Ranta-Toivalan ja Vuorelan asuntoalueisiin ja näiden laajenemismahdollisuuksiin.

Sosiaalisten vaikutusten arviointi on jätteenkäsittelyyn liittyvien hankkeiden osalta erityisen tärkeää. Jotta toiminta ei aiheuttaisi ristiriitoja toiminnanharjoittajan ja alueen asukkaiden välillä, on huolehdittava avoimesta ja ymmärrettävästä tiedottamisesta sekä aidosta vuorovaikutuksesta. Arviointiohjelmassa on esitetty,

että hankkeen sosiaalisia vaikutuksia arvioidaan ohjaus- ja seurantaryhmätyökentelyn, virallisen kuulemismenettelyn ja tiedotustilaisuuksien yhteydessä. Prosessia voitaisiin tästä vielä kehittää osallistavammaksi esimerkiksi asukaskyselyjen ja -haastattelujen avulla.

Arviointiohjelmasta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden keskeinen ympäristövaikutusten arviointiin liittyvä sisältö oli yhteysviranomaisen mielestä seuraava:

Geologian tutkimuskeskuksen Itä-Suomen yksikkö (GTK) toteaa lausunnossaan, että Sorsasalon alue sijaitsee kallioperän hierto- ja siirrosvyöhykkeessä. Topografiassa hiertovyöhykkeen suuntaus näkyy kallioselänteinä ja laaksoina, joista näkyvin on saaren koillis-itäreunaa rajoittava luode-kaakkosuuntainen Virtasalmi.

GTK huomauttaa, että arviointiohjelmassa on viitattu maaperäkartaan, jossa kuitenkin kuvataan vain maapeitteen laatu 1 metrin syvyydessä, eikä kartan tarkkuus näin ollen ole riittävä rakennusteknisten päätelmien tekemiseen. Samoin he toteavat, ettei kyseinen kartta ole myöskään riittävän tarkka luotettavien päätelmien tekemiseen pohja- ja pintavesiolosuhteista.

GTK:n mielestä alueella tulisi selvittää seuraavia asioita:

1. maapeitteen paksuus
2. maaperän maalajit ja niiden ominaisuudet
3. pohja- ja pintavesiolosuhteet
4. kallioperän rikkonaisuus ulottuen keskuksen ulkopuolelle

Savon Sellu Oy toteaa lausunnossaan, että he ovat myyneet vuonna 2001 valmistuneen kaatopaikka-alueensa 2007 Ekokem-Palvelu Oy:lle ja toimittavat pääosan tehtaallaan muodostuvista jätteistä Ekokem-Palvelu Oy:lle käsiteltäväksi. Savon Sellun mielestä Ekokem-Palvelu Oy:n toiminnan laajennus parantaa ja turvaa myös jatkossa heidän jätehuoltoaan, minkä vuoksi Savon Sellu Oy näkee toiminnan laajentamisen positiivisena ja yritysalueen palveluita kehittävänä asiana.

Lopuksi Savon Sellu Oy toteaa, että loppusijoitusalueilta syntyvien jätevesien johtamisen vaikutukset Savon Sellu Oy:n jäteveden puhdistamolle tulee arvioida.

Henkilöt A.A. ja B.B. toteavat yhteisessä hanketta vastustavassa mielipiteessään, että aiottu ongelmajätteen säilytyspaikka sijaitsee sellaisella ruhjevyöhykkeellä, joka ei täytä kaatopaikoille asetettuja yleisiä vaatimuksia.

Heidän mielestään arviointiohjelmassa ei ole huomioitu, että 2 km säteellä hankealueesta asuu pysyvästi n. 2000 – 2500 ihmistä.

Lopuksi he toteavat, ettei Savon Sellu Oy pysty tämän hetken sellun valmistuskapasiteetilla puhdistamaan jätevesiään. Tästä johtuen heistä on harhaan johtavaa esittää, että mahdollisen ongelmajätteen käsittely- ja varastointilaitoksen vesiä voitaisiin ongelmitta käsitellä ao. jätevedenpuhdistamolla.

Henkilöt C.C. ja D.D. esittävät, että ovat huolissaan mökkikiinteistönsä läheisyyteen tulevan ongelmajäteaseman vaikutuksista.

He esittävät, että seuraavien asioiden merkitys tulisi tarkoin arvioida:

1. Miten varmistetaan aukottomasti, ettei lähialueelle, jossa sijaitsee runsaasti sekä pysyvää että loma-asutusta, pääse tapahtumaan mitään ympäristökatastrofia?
2. Miten estetään toiminnasta aiheutuvat melu- ja hajuhaitat?
3. Mitkä ovat hankkeen maisemalliset vaikutukset?
4. Onko otettu huomioon, ettei Savon Sellu Oy:n toiminnan jatkuminen ole mitenkään varmaa?
5. Onko otettu huomioon, että hankkeen välittömässä läheisyydessä on lukuisia arvokkaita luonnonsuojelualueita?
6. Onko otettu huomioon maakuntakaavassakin mainittu tuleva asutuksen leviäminen läheisyydessä olevaan Ranta-Toivalaan?
7. Onko otettu huomioon vaikutukset Siilinjärven kunnan puolelle?
8. Miten korvataan ongelmajäteaseman vaikutuspiirissä olevien kiinteistöjen arvon lasku ottaen huomioon mm. psykologinen vaikutus ongelmajäteaseman läheisyydestä?

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys r.y. ja Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry. esittävät yhteisessä mielipiteessään, että arviointiohjelma on muodollisesti oikein laadittu. Siitä voidaan päätellä, mitä siinä tavoitellaan ja mitä aiotaan arvioida.

Periaatteellisena seikkana yhdistykset kyseenalaistavat ongelmajätteille tarkoitettun kaatopaikan sijoittamisen saareen, korkealle paikalle ylävirtaan kaupungin vesilaitoksesta. Alueella sijaitsee kallioperän ruhjeita ja murtumia (kallioperäkartta 3331 Siilinjärvi, GTK 2000), jollaiselle alueelle ei kaatopaikkoja saisi valtioneuvoston päätöksen (861/97) mukaisesti perustaa. Kallioperän ruhjeisuus tulisi yhdistysten mielestä ottaa erityisesti huomioon ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Yhdistysten mielestä kohdassa 6.4.2. pitää tuoda paremmin esille, että jätevesistä on analysoitava a) typpikuorma, jossa on huomioitava ammonium, nitraatti, nitriitti ja orgaaninen typpi, b) fosforikuorma sekä c) biologinen hapenkulutus ja d) mahdollinen hapen kulutuksen inhibiitio tai muu myrkyllisyys OECD:n testillä tai muulla hyväksyttävällä menetelmällä. Samoin kohdan 6.4.3. jälkeen on lisättävä uusi kohta vaikutus ilmastoon, jossa on tarkasteltava vaikutuksia kasvihuonekaasujen muodostumiseen. Tämä on yhdistysten mielestä paikallaan, sillä Kuopion kaupunki on itse sitoutunut ilmastostrategiaan. Vaikutus ilmastoon on mukana mm. samanaikaisessa Kuusankoskelle tai Raumalle suunnitelluissa UPM:n biopolttoainesten tehdassuunnitelman YVA:ssa ja sen pitäisi kuulua kaikkiin muihinkin YVA-menettelyihin.

Kuopion kaupungin ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että "Ekokem - Palvelu Oy:n ympäristövaikutusten arviointiohjelma on pääosin riittävä ja asianmukainen, vaikka se onkin ympäristövaikutusten arvioinnin osalta varsin tiivis. Ohjelmassa on tuotu esille hankkeen keskeiset selvittävät ympäristövaikutukset ja kuvattu pääosin riittävässä määrin myös se, miten ympäristövaikutuksia on tarkoitus selvittää.

Laajennusvaihtoehtoon sisältyy hyvin laaja joukko mahdollisia jätteiden käsitteilymenetelmiä, joiden ympäristövaikutukset voivat vaihdella paljonkin keskenään. Lisäksi mahdollisten jätejakeiden kirjo on varsin laaja. Tällöin on vaarana, että

ympäristövaikutusten arviointi jää sangen yleiselle tasolle, eikä eri käsittelymenetelmien vaikutusten laajuutta ja merkittävyyttä pystytä tuomaan riittävän selkeästi esille. Tämän vuoksi on tärkeää, että eri käsittelyvaihtoehdoista ja eri jätejakeiden käsittelystä tunnistetaan ensisijaisesti tärkeimmät ympäristövaikutukset. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on tuotava esille, mitä ympäristövaikutuksia minkäkin käsittelymenetelmän osalta on pidetty merkittävimpinä ja miksi.

Koska Sorsasalossa ja sen ympäristössä ympäristövaikutuksia aiheuttavat myös olemassa olevat teollisuustoiminnot sekä tie- ja raideliikenne, on tärkeää, että hankkeen tärkeimpiä ympäristövaikutuksia pyritään suhteuttamaan jo olemassa olevaan tilanteeseen.

Hankkeen ympäristövaikutuksia täytyy tarkastella paitsi asutuksen ja loma-asutuksen, myös alueen olemassa olevan ja suunnitellun teollisuus- ja liiketoiminnan kannalta.

YVA:ssa on syytä tarkastella myös sellaisia itse hankkeen ulkopuolisia riskejä, joilla voi olla vaikutuksia jätteenkäsittelyalueen toimintaan. Tällaisia riskejä voi olla mm. se, miten jätteenkäsittelyalueen jätevesien käsittely on järjestettävissä, jos Savon Sellu Oy:n tehtaan jätevedenpuhdistamo ei ole käytettävissä jätevesien käsittelyyn.

Ympäristölautakunta esittää, että hankkeen sosiaalisia vaikutuksia arvioidaan erillisen asukaskyselyn avulla. YVA-ohjelmassa esitetty sidosryhmätyöskentely jää hankkeen hyvin tiukan aikataulun vuoksi varsin pinnalliseksi ja muodolliseksi, eikä se täten tule tuottamaan luotettavaa kuvaa mm. hankkeen yleisestä hyväksyttävyydestä. Sosiaalisten vaikutusten selvittämistä on pidettävä tärkeänä siksi, että hanke luonteensa vuoksi voi herättää runsaasti epätietoisuutta ja epävarmuutta alueen asukkaissa. YVA-prosessilla voidaan hyvin toteutettuna osaltaan vähentää suoranaisia väärinkäsityksiä, mitä hankkeeseen voi asukkailla liittyä.

0-vaihtoehdossa on tuotava esille, miten ja missä tarkasteltavien jätejakeiden käsittely on hoidettavissa Kuopion seudulla tai laajemmin Itä-Suomessa, jos laajennushanketta ei toteuteta.

Pohjois-Savon liitto toteaa lausunnossaan, että heidän arviointiohjelman laadintavaiheessa maakuntakaavoitusta koskevan kohdan esittämää sanamuotoa ei ole otettu huomioon. Tästä syystä Pohjois-Savon liitto esittää, että maakuntakaavoitusta kuvaava kohta muutettaisiin: "Kuopion seudun maakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 3.7.2008. Maakuntakaavassa jätekeskuksen alue on osoitettu teollisuus- ja varastoalueeksi (T11.800). Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät teollisuus- ja varastoalueet. Merkintään liittyy suunnittelumääräys: "Alueen käytön suunnittelussa tulee huolehtia siitä, että merkittävät ympäristöhäiriöt viereisille alueille estetään".

Lisäksi Pohjois-Savon liitto toteaa, että nähtävillä olleessa (6.4 - 11.5.2009) Pohjois-Savon maakuntakaavaluonnoksessa Kuopion seudun maakuntakaavan vesimatkailun kehittämisvyöhykettä on laajennettu Pohjois-Kallavedelle. Myös Sorsasalo sisältyy vyöhykkeeseen, mutta merkinnällä ei ole vaikutusta vireillä olevan hankkeen suunnitteluun.

Savo-Karjalan tiepiiri toteaa lausunnossaan, että arviointiohjelmassa on otettu liikenteen aiheuttamien vaikutusten arviointi huomioon. Tiepiiri korostaa, että

siitä, onko hankkeella vaikutusta talousvesikaivojen veden riittävyyteen ja laatuun. Lisäksi tulisi selvittää haittaako liikennöinti asukkaiden tai erityisryhmien kuten koululaisten tai vanhusten liikkumista. Myös kuljetusreittien läheisyydessä asuville ihmisille mahdollisesti aiheutuvat vaikutukset tulee arvioida.

Terveysvaikutusten ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa tulee olla mukana paikalliset sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijat. Arviointiselostuksessa tulee kertoa, kuka tämän arvioinnin on tehnyt.

Erityistilanteista (ilkivalta, onnettomuudet yms.) johtuvat vaikutukset tulee sisällyttää vaikutusten arviointiin.

Lopuksi lääninhallitus toteaa, että terveysvaikutusten ja sosiaalisten vaikutusten arviointi tulee tehdä vertailukelpoisin arviointiperustein siten, että arviointitulosten perusteella vaihtoehtoja voidaan vertailla keskenään.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Yleistä

Hankkeen tarkoituksena on tukea erityisesti jätteiden haitatonta käsittelyä ja loppusijoittamista sekä hyötykäyttää ja kierrättää syntyviä jätteitä. Hanke tukee näin ainakin osittain valtakunnallisia jätehuollon tavoitteita, joiden mukaan jäte tulee mahdollisuuksien mukaan hyödyntää ensisijaisesti materiaalina sekä turvata jätteiden haitaton käsittely ja loppusijoittaminen.

Vaikka hanke yleisellä tasolla tukeekin valtakunnallisia jätehuollon tavoitteita, niin arviointiselostuksessa on pyrittävä kuvaamaan vähintään yleisellä tasolla hankkeen tarvetta alueellisena jätteenkäsittelykeskuksena jo olemassa olevat käsittelykeskukset ja niiden käsittelymahdollisuudet huomioiden.

Arviointiohjelmassa on kerrottu selvästi hankkeen nimi ja sijainti. Samoin on selvästi esitetty hankkeesta vastaavan yhdyshenkilön ja yhteysviranomaisen yhteystiedot.

Arviointiohjelma on saatu varsin tiiviiseen muotoon. Vain paikoin tiivis esitysmuoto on haitannut sisältöä. Arviointiohjelman teksti etenee kronologisesti ja ymmärrettävästi. Erityisesti eri käsittelymenetelmiä kuvaava kohta on kirjoitettu lyhyesti, mutta silti ymmärrettävästi. Sen sijaan jätemääriä kuvaavassa kohdassa on sekavuutta. Arviointiohjelmasta ei täysin selviä, mille jätteille ja jätemäärille aiottua aluetta ollaan todellisuudessa rakentamassa. Samoin loppusijoitettavan jätteen määrän kuvaaminen tekstissä kuutioina ja taulukossa tonneina ei ole osallisille välttämättä ymmärrettävää ja selkeää. Täyttötilavuuden täyttyminen vasta 20 vuoden kuluessa ei esitetyillä vuosittaisilla jätemäärillä (t/a) kuulosta uskottavalle. Pikemminkin täyttötilavuus täyttyisi jo n. 10 vuoden aikana.

Jätteiden loppusijoittamisen osalta olisi kaivannut myös kuvausta siitä, mitkä jätteet on tarkoitus loppusijoittaa nykyiselle loppusijoitusalueelle, ja mitkä tulevalle ongelmajätteen tasoiselle loppusijoitusalueelle.

Hankekuvaus

Hankkeen tarkoituksesta ja tavoitteista on kerrottu riittävästi ja selkeästi. Arviointiohjelman tiivis esitysmuoto helpottaa osallisten ymmärrystä hankkeen keskeisistä tavoitteista, vaihtoehtoista ja sijoituspaikoista. Sen sijaan arviointiohjelmassa ei juuri ole kerrottu hankkeen vaatimasta teknisestä toteutuksesta, vaikka yleisesti onkin kuvattu eri toimintoja selkeästi ja ymmärrettävästi.

Hankkeen keskeiset ominaisuudet sekä yleiskuvaus toiminnasta on kerrottu selkeästi arviointiohjelman kuuluvalla tasolla. Arviointiselostuksessa on kiinnitettävä kuitenkin huomiota siihen, että arvioitavat vaikutukset tulevat arvioiduksi kaikilta osin mukaan lukien mm. kuljetusten liikenteelliset ratkaisut ja niiden aiheuttamat vaikutukset. Huomioitava on myös se, että uuden loppusijoitusalueen rakentaminen saattaa ajoittua samaan ajanjaksoon, jolloin valtatie 5 rakentamisen välillä Päiväranta – Vuorela alkaa.

Arviointiohjelmassa on kerrottu tiedot hankkeen suunnitteluvaiheesta ja toteutus-aikatauluista selkeästi ja ymmärrettävästi. Hankkeen vaatimia lupia kuvaava kohta olisi voinut olla selkeämpi ja kattavampi. Arviointiselostuksessa on kerrottava tarkemmin mitä lupia hankkeen toteuttaminen tarvitsee ja erityisesti kuvattava vähintäänkin yleisellä tasolla, mitkä ovat osallisten vaikutusmahdollisuudet kussakin lupa- tai hyväksymismenettelyssä.

Arviointiohjelmassa on kuvattu niukasti itse ympäristövaikutusten arviointia, joskin arviointiohjelmasta on löydettävissä keskeisiltä osilta, kuinka itse vaikutusten arviointi on tarkoitus tehdä. Jäljempänä on esitetty tarkemmin, mitä tarkennuksia ympäristövaikutusten arviointiin on tehtävä.

Vaihtoehdot ja niiden käsittely

Arviointiohjelmassa on esitetty, että vaikutukset tullaan arvioimaan vain yhdelle toteutusvaihtoehdolle nykytila-vaihtoehdon lisäksi. Lähtökohtaisesti ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain tarkoituksena olisi, että myös toteutusvaihtoehtoja tulisi olla useampia kuin yksi. Tämän hankkeen osalta esitetyt vaihtoehdot voidaan katsoa kuitenkin riittäväksi, kun kyseessä on nykyisen toiminnon laajentaminen.

Esitetty arviointitapa, jossa toteutusvaihtoehtoa verrataan nykytilaan, on selkeä ja havainnollinen. Tämä tosin käytännössä tarkoittaa sitä, että toteutusvaihtoehdosta aiheutunee lähes kaikkien tarkasteltavien vaikutusten osalta enemmän haitallisia vaikutuksia kuin nykytilasta. Tämä lisää vaikutustenarvioinnin haastavuutta, kun vielä huomioi, että erityisesti arvioijien omat arvot ja arvostukset poikkeavat osallisten vastaavista. Tämän vuoksi vaikutusten merkittävyyteen ja arvottamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Yleistä

Arviointiohjelmassa on esitetty yleisellä tasolla ne suunnitelmat ja selvitykset, joihin tehtävä arviointi pohjautuu, mutta niiden sisältöä ei ole kuitenkaan riittävästi kerrottu. Täten arviointiohjelmasta ei voi riittävästi arvioida, mitä selvityksiä todellisuudessa tarvittaisiin luotettavan arvioinnin laatimiseksi. Arvioin-

tiselostuksessa tulee siten kiinnittää huomiota siihen, että hanketta koskevat selvitykset ovat riittävän kattavat, monipuoliset ja luotettavat sekä sisällöllisesti että alueellisesti.

Lähtökohtaisesti arvioinnissa ei kuitenkaan tule käyttää tietoa, jonka luotettavuutta voidaan yleisesti epäillä. Mikäli esitettyjen tietojen käytettävyydessä on merkittäviä epävarmuuksia, tulee arvioinnin pohjaksi pyrkiä saamaan luotettavampaa lähtöaineistoa joko selvityksin tai muulla luotettavalla tavalla.

Arviointiohjelmassa on kerrottu pääosin ymmärrettävästi eri vaikutusten arviointitavat. Käytettävien arviointimenetelmien kuvaus on paikoin yleispiirteinen, joskin riittävä. Arviointiohjelmassa ei kuitenkaan ole kerrottu kaikilta osin sitä, mikä on arviointia tekevien asiantuntemus ko. vaikutuksen arvioimiseen. Arvioinnissa tulee käyttää kuhunkin vaikutukseen perehtyneitä asiantuntijoita. Lisäksi arvioinnissa tulee kiinnittää erityisesti huomiota vaikutusten merkittävyyden arvottamiseen sekä pyrkiä arvioimaan tältä pohjalta kaikki vaikutukset, niin myönteiset kuin kielteisetkin, mahdollisimmin hyvin ja kattavasti.

Karttaesitystä vaikutusalueen rajauksesta ei arviointiohjelmasta ole esitetty. Vaikutusalueiden rajaaminen on esitetty lähinnä vain sanallisesti, josta osallisten on lähes mahdotonta saada kokonaiskuvaa, mille alueille kunkin vaikutuksen osalta arviointi on tarkoitus ulottaa. Vaikutusalueiden esittäminen arviointiohjelmassa kartalla on tosin hankalaa, koska itse vaikutusten arvioinnin yhteydessä vasta selvittää vaikutusalueiden laajuus kunkin tutkittavan vaikutuksen osalta. Arviointiselostuksessa on kuitenkin kuvattava selkeästi kunkin vaikutuksen osalta, mille alueelle arviointi on ulotettu ja miten ko. rajaukseen on päädytty. Lisäksi kartalla tulee esittää hankkeen vaikutusalueella sijaitsevat pysyvät ja vapaa-ajan asunnot sekä muut häiriölle alttiit kohteet.

Arviointiselostuksessa on kiinnitettävä huomiota mahdollisten haitallisten vaikutusten torjuntaan sekä esitettävä lieventämistoimenpiteitä, joilla voidaan varmistaa, että hankkeen toteutuessa lähialueen asuinalue-, virkistyskäyttö-, maankäyttö-, viihtyvyys- jne. arvot eivät merkittävästi laskisi. Kaikkien keskeisten haittojen torjuntaa ja lieventämistoimenpiteitä tulee tarkastella myös sosiaalisten vaikutusten näkökulmasta.

Vaikutukset luontoon, kasvillisuuteen ja eläimistöön

Hanke sijoittuu alueelle, jossa on jo aiotun hankkeen kaltaista häiriötä aiheuttavaa toimintaa. Vaikka tästä syystä on oletettavaa, ettei hankkeella ole merkittäviä luontoon, kasvillisuuteen ja eläimistöön kohdistuvia vaikutuksia, niin hankkeesta kohdistuu joka tapauksessa enemmän häiriötä aiheuttavaa toimintaa kuin nykyisestä toiminnasta. Tästä syystä luontoon, kasvillisuuteen ja eläimistöön kohdistuvat vaikutukset tulee selvittää riittävän yksityiskohtaisesti vaikutusten arvioinnin kannalta sekä välittömältä vaikutusalueelta että välillisten vaikutusten alueelta. Luontoa, kasvillisuutta ja eläimistöä koskevien luotettavien selvitysten tekemiseen on käytettävä riittävästi aikaa, jotta selvitykset voidaan tehdä luotettavasti ja hyväksyttävästi.

Vaikutukset maisemaan ja virkistyskäyttöön

Hanke sijoittuu alueelle, jossa on jo aiemmin muutettu maisemaa, joten hankkeen toteutuksella ei ole oletettavasti merkittäviä haitallisia vaikutuksia maisemaan. Alue ei myöskään ole virkistyskäytössä. Kunkin vaikutusten merkittävyys tulee

kuitenkin tarkastella ja mikäli jonkin vaikutuksen osalta arvioinnin yhteydessä havaitaan, että sillä on heikentäviä vaikutuksia alueiden virkistyskäyttöön, tulee se esittää ymmärrettävästi arviointiselostuksessa.

Vesistö- ja pohjavesivaikutukset

Vesistöön ja pohjavesiin kohdistuvien vaikutusten arviointia on arviointiohjelmassa kuvattu niukasti. Arviointiselostuksessa on tästä syystä kuvattava tarkemmin, miten vesistöön ja pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset on arvioitu ja millä menetelmillä sekä mitä aineistoa on käytetty arvioinnin tekemiseen. Arviointiohjelmassa on esitetty, että arviointiselostuksessa esitettäisiin käytettävissä olevat tiedot tärkeistä pohjavesialueista. Tämän tiedon esittäminen on sinällään turhaa, koska kuten toisaalla arviointiohjelmassa on kerrottu, alueen läheisyydessä ei sijaitse sellaisia tärkeitä pohjavesialueita, joihin hankkeella saattaisi olla vaikutusta. Pikemminkin vaikutuksia saattaisi olla jossakin poikkeuksellisessa olosuhteissa Kuopion Veden Itkonniemen vedenottamolle, jos käsittelyalueen jätevedet yhdessä metsäteollisuuden jätevesien kanssa pääsisivät pitkäaikaisesti suoraan vesistöön. Siten on arvioitava, onko mahdollisen poikkeustilanteen sattuessa jätevesillä sellaista vaikutusta vesistöön, että sen soveltuvuus vedenhankintaan vaarantuisi.

Erityisesti on huomioitava, että jätteenkäsittely ja loppusijoitusalue saattaa sijaita kallioruhjeiden päällä. Valtioneuvoston päätöksen kaatopaikoista (861/97) liitteessä 1 on sanottu, ettei kaatopaikkaa saa sijoittaa kallioperän ruhjealueelle, jos kaatopaikkaveden kokoaminen ja käsittely on teknisesti vaikea toteuttaa kaatopaikan käytön tai jälkihoidon aikana. Siksi arvioinnin pohjaksi on tehtävä joko selvityksiä mahdollisten ruhjeiden sijainnista tai muutoin esittävä arviointiselostuksessa, miten loppusijoitusalueella syntyvät vedet saadaan varmuudella kerätyksi ja johdetuksi käsittelyyn.

Arviointiselostuksessa on kuvattu, että loppusijoitusalueilta tullaan jätevedet johdettamaan metsäteollisuuden jätevedenpuhdistamolle. Arviointiselostuksessa on kuvattava kuitenkin tarkemmin, minkä laatuaisia syntyvät jätevedet ovat ja soveltuvatko ne puhdistettavaksi nykyisellä puhdistamolla. Arviointiohjelmassa on kerrottu, että syntyvät jätevedet käsitellään tarvittaessa ennen jätevedenpuhdistamolle toimittamista, mutta jätetty kuvaamatta, milloin tämä tarve syntyy ja kuinka todellisuudessa jätevedet käsitellään.

Melu-, pöly- ja hajuvaikutukset

Arviointiohjelmassa olisi tullut kuvata melun osalta myös jätteenkäsittelystä aiheutuva melu, kuten muidenkin toimintojen osalta oli kuvattu. Nyt arviointiohjelmassa lähinnä viitattiin vain jätteenkäsittelylle myönnettyyn ympäristölupaan ja siinä esitettyihin raja-arvoihin. Jätteenkäsittelytoimintojen laajentaminen aiheuttaa väistämättä melun lisääntymistä. Melumallinnuksessa ja erityisesti tulosten esittämisessä tulee huomioida, että jätteenkäsittelyssä saattaa syntyä impulssi- maista melua, joka on otettava huomioon melualueita määritettäessä. Erityisen hyvänä on pidettävä, että arviointiohjelmassa on kerrottu melumallinnukseen otettavan huomioon lähistölle tuleva kallionlouhinta, josta syntyvä melu ainakin osittain on samankaltaista jätteenkäsittelytoimintojen kanssa. Em. toimintojen yhteisvaikutusten kuvaus antaa luotettavan kuvan eri toimintojen yhteisvaikutuksesta ja sitä kautta auttaa osallisia arvioimaan heihin kohdistuvia kokonaisvaikutuksia.

Arviointiohjelmassa on kerrottu, että joistakin toiminnoista saattaa ajoittain syntyä pölyvaikutuksia. Arviointiohjelmassa ei kuitenkaan ole kerrottu, kuinka pölyvaikutuksia tullaan arvioimaan. Samoin hajuvaikutusten osalta arviointiohjelmassa ei ole kerrottu, mistä kaikista toiminnoista niitä saattaa syntyä. On oletettavaa, että ainakin joistakin jätteistä, joissa on haihtuvia yhdisteitä, aiheutuu ajoittaista hajuhaittaa. Arviointiselostuksessa onkin kuvattava ne toiminnot, joista saattaa syntyä hajuhaittaa sekä arvioitava niiden merkittävyys lähialueen asukkailla.

Arviointiselostuksessa on lähtökohtaisesti pyrittävä siihen, että siinä on kuvattu selkeästi, millä menetelmillä melu-, pöly- ja hajuvaikutukset on arvioitu sekä esittää tulokset ymmärrettävästi. Samoin lähtökohtana tulisi olla, että arvioinnin pohjalta voitaisiin luotettavasti tarkastella em. vaikutusten merkittävyyttä.

Sosiaaliset vaikutukset ja vaikutukset ihmisten terveyteen

Sosiaalisten vaikutusten tarkastelu on arviointiohjelmassa esitetty yleisellä tasolla.

Terveysvaikutusten kannalta on oleellista selvittää tarkasteltavan vaihtoehdon vaikutukset vaikutusalueella asuvien ihmisten terveydellisiin oloihin. Tämä edellyttää tietoa nykytilasta. Melu ja ilman laatu (pöly- ja hajupäästöt) ovat mm. ihmisen terveyteen vaikuttavia keskeisiä tekijöitä, joihin hankkeen vaikutuksia tulee tarkastella.

Sosiaalisten vaikutusten arviointia varten on vaikutusalueelta koottava riittävät taustatiedot elinoloista ja sosiaalisen ympäristön tilasta. Vaikutuksia nykyisten asuttujen kiinteistöjen asumismahdollisuuksiin, elinkeinojen harjoittamiseen, maankäyttöön, ihmisten virkistysmahdollisuuksiin, viihtyvyyteen, liikkumiseen, turvallisuuteen, työllisyyteen on vähintäänkin tarkasteltava arviointiselostuksessa.

Sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa on syytä käyttää hyväksi sosiaali- ja terveysministeriön oppaita, kuten arviointiohjelmassa on kerrottukin tehtävän. Näissä oppaissa on kerrottu melko seikkaperäisesti, kuinka sosiaalisten vaikutusten arviointi tulisi tehdä. Lisäksi tulee harkita asukaskyselyn tekemistä. Mikäli sellaista ei tehdä, niin syyt on kerrottava arviointiselostuksessa.

Vaikutukset liikenteeseen ja liikkumiseen

Hankkeen liikenteelliset vaikutukset tulee arvioida perusteellisesti, kiinnittäen erityisesti huomiota niihin alueisiin, joissa raskaan liikenteen määrissä, suuntautumisessa ja ajallisilla vaihteluilla on erityistä merkitystä. Samoin vaikutuksia tulee arvioida olemassa olevien liittymäratkaisujen osalta, jos raskaan liikenteen kasvulla on heikentävää vaikutusta liittymien toimivuuteen.

Riskit ja häiriötilanteet

Ympäristöön kohdistuvien riskien ja häiriötilanteiden arviointi tuodaan arviointiohjelmassa esille yleisellä tasolla. Arviointiselostuksessa tulee kuvata tarkemmin ympäristöriskien ja häiriötilanteiden tyyppi, todennäköisyys, ihmisiin kohdistuva terveysriski ja ympäristövaikutukset sekä esittää konkreettisia keinoja onnettomuuksien estämiseksi.

Epävarmuustekijät ja oletukset

Arviointiohjelmasta saa käsityksen, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointi perustuu pitkälti jo tehtyihin selvityksiin. Lähtökohtaisesti näiden tietojen pohjalta voidaan oletettavasti tehdäkin luotettava arviointi. Arvioinnissa on kiinnitettävä huomioita mainittuihin selvityksiin, tutkimuksiin ja olettamuksiin liittyviin epävarmuustekijöihin, joiden vaikuttavuutta arviointitulokseen tulee arviointiselostuksessa tarkastella kokonaisvaltaisesti ja kattavasti. Mikäli epävarmuudet käytettävien aineistojen osalta aiheuttavat merkittävää epäluotettavuutta itse arvioinnin tulokseen, tulee näiltä osin lähtöaineistoja täydentää ja ajantasaistaa.

Vaihtoehtojen vertailu

Arviointiselostuksessa on kuvattava käytetty vertailumenetelmä siten, että asianosaiset voivat aidosti arvioida tehtyä vertailua eri vaihtoehtojen välillä. Kunkin vaikutuksen merkittävyyden arvioimisessa tulee huomioida, että merkittävyyden ratkaisee lopulta se, mistä arvomaailmasta asiaa lähestytään. Arviointiselostuksessa tulisikin käyttää eri vaikutusten merkittävyyden arvottamiseen laajaa asiantuntijajoukkoa ja mahdollisuuksien mukaan alueen asukkaita hyväksi.

Osallistuminen

Arviointiohjelmassa on esitetty selvästi suunnitelmaa siitä, kuinka arviointimenettelyn aikana osallistuminen järjestetään. Tiedottamista ja vuorovaikutusta nykyistä laajemmin alueen asukkaiden, loma-asukkaiden, elinkeinoharjoittajien ja muiden intressitahojen, esim. kalastusjärjestöjen kanssa, on mahdollisuuksien mukaan lisättävä. Tiedottamisen on oltava avointa ja aktiivista. Tällä turvataan osallisten riittävä tiedonsaanti hankkeesta ja sen etenemisestä, joka on yksi YVA-menettelyn perustarkoituksia.

Hankkeeseen on nimetty ohjausryhmä, jossa on osallistujia toiminnanharjoittajan edustajien lisäksi eri viranomaistahoilta. Ohjausryhmän kokoonpanossa voisi olla lisäksi vähintäänkin asukasyhdistysten ja Siilinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja Kuopion kaupungin ympäristöterveyspuolen edustajat. Näin vaikutusten arvioiminen ja arvottaminen saisi vielä enemmän luotettavuutta.

Raportointi

Arviointiohjelma on saatu kiitettävän tiiviiseen ja yleistettyyn esittämistapaan. Arviointiselostus tulee pyrkiä tekemään myös ymmärrettävään ulkoasuun sekä kiinnittää huomiota arvioinnin tuloksista tehtävän tiivistelmän ymmärrettävyyteen.

Yhteenveto

Ympäristökeskus katsoo arviointiohjelman täyttävän YVA-asetuksen (713/2006) 9 §: n sisällölliset vaatimukset. Arviointiohjelma on tehty riittävän kattavasti ja tiiviiseen esitysmuotoon, josta selviää hyvin se, mitä on tarkoitus arvioida ja kuinka vaikutukset tullaan arvioimaan.

Arviointiohjelmaa on tarkennettava lähinnä melu-, pöly ja hajuvaikutusten osalta. Samoin tulee tarkastella täyttääkö loppusijoituspaikka rakenteineen valtioneuvoston päätöksessä kaatopaikoille asetetut yleiset vaatimukset sekä kuinka hyvin

Savon Sellu Oy:n jätevedenpuhdistamo soveltuu jätealueilta syntyvien suoto- ja jätevesien käsittelyyn.

Hankkeen arvioinnissa on pyrittävä kattavaan yhteisvaikutusten arviointiin kaikkien vaikutusta aiheuttavien tekijöiden osalta, huomioiden nykyisen toiminnan vaikutukset. Keskeistä arvioinnissa on pyrkiä kuvaamaan, aiheuttaako nyt toteutettavaksi aiottu hanke vaikutusten lisääntymistä.

Arviointiselostuksessa on tuotava esille ymmärrettävästi arvioinnissa käytetyt menetelmät ja mihin oletuksiin, laskelmiin tai arvioihin tehty ympäristövaikutusten arviointi on perustunut.

Vaikutusten merkittävyys ja merkittävyyden arvottaminen on keskeinen osa ympäristövaikutusten arviointia. Merkittävyyden arvottamisessa tulisi käyttää laajaa asiantuntijajoukkoa ja alueen ihmisiä hyväksi, koska heillä kullakin on omasta arvomaailmastaan syntynyt kuva kunkin vaikutuksen merkittävyydestä.

ARVIOINTIOHJELMAN JA YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on nähtävillä arviointiohjelman kanssa arviointimenettelyn ajan 14.5.2009 alkaen Kuopion kaupungin, Siilinjärven kunnan ja Pohjois-Savon ympäristökeskuksen ilmoitustauluilla. Lausunto on luettavissa myös Pohjois-Savon ympäristökeskuksen verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/psa.

JAKELU JA MAKSUT

Ekokem-Palvelu Oy
PL 181
11101 Riihimäki

Yhteysviranomaisen lausunnosta peritään ympäristöministeriön asetuksen alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista (1387/2006) mukainen maksu. Maksun määräytymisessä on huomioitu, että hankkeen vaikutukset ulottuvat kahden kunnan alueelle.

Maksu on 5450 €, joka peritään hankkeesta vastaavalta eli Ekokem-Palvelu Oy:ltä.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

Johtaja

Markku Henttonen

Ympäristöinsinööri

Jorma Lappalainen

Liitteet: Ympäristövaikutusten arvioinnissa käytettäviä käsitteitä
Kopiot annetuista lausunnoista ja mielipiteistä (hankkeesta vastaavalle)

Lausuntojen ja mielipiteen antajat:

Geologian tutkimuskeskus Itä-Suomen yksikkö
Itä-Suomen lääninhallitus
Kuopion kaupunki, kaupunginhallitus
Kuopion kaupunki, ympäristölautakunta
Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys r.y.
Pohjois-Savon liitto
Savo-Karjalan tiepiiri
Savon Sellu Oy
Siilinjärven kunta, ympäristölautakunta
+ yksityishenkilöt

Lausunto tiedoksi:

Etelä-Kallaveden kalastusalue
Itä-Suomen ympäristölupavirasto
Kuopion kaupunginhallitus
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry
Pohjois-Savon TE-keskus
Ratahallintokeskus
Siilinjärven kunnanhallitus

Liite yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antamaan lausuntoon

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella merkittäviä ympäristövaikutuksia aiheuttavien hankkeiden suunnittelussa ja että ne kirjataan tulevien päätöksenteon pohjaksi. Ympäristövaikutusten arviointi ei siis ole itsessään päätös, eikä siinä oteta kantaa hankkeesta mahdollisesti aiheutuvien haittojen korvaamisen haitankärsijälle, eikä siinä myöskään oteta kantaa suoranaisesti yksittäisiin yksityiskohtiin. Korvaus yms. vaateet käsitellään hankkeen jatkosuunnittelun ja päätöksen teon yhteydessä, kuten esim. vesilain tai tielain mukaisessa käsittelyssä. YVA-menettelyn tavoitteena on myös lisätä kansalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa suunnitteluun.

YVA-menettely jakautuu kahteen vaiheeseen, arviointiohjelma- ja arviointiselostusvaiheeseen. Arviointimenettely alkaa, kun hankkeesta vastaava toimittaa arviointiohjelman yhteysviranomaiselle. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa kerrotaan mm., mitä vaihtoehtoja ja vaikutuksia suunnittelun aikana selvitetään. Ohjelman jälkeen laadittava ympäristövaikutusten arviointiselostus sisältää mm. vaihtoehtojen vaikutukset sekä haittojen ehkäisy- ja rajoittamistoimet.

Yhteysviranomainen kuuluttaa arviointiohjelman ja arviointiselostuksen vireilläolosta, kerää mielipiteet ja lausunnot ja laatii niiden pohjalta oman lausuntonsa asiakirjojen riittävydestä. Kansalaisilla, viranomaisilla ja muilla ta-
hoilla on YVA-menettelyssä mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoaikoina sisältöön selvitettävien vaihtoehtojen ja ympäristövaikutusten osalta.

Seuraavassa on kerrottu lyhyesti niitä käsitteitä ja termistöä, jota yleensä käytetään ympäristön vaikutusten arvioinnista annetun lain (468/1994 muutettu 267/1999) mukaisessa arviointimenettelyssä:

Ympäristövaikutuksilla tarkoitetaan hankkeen tai toiminnan aiheuttamia välittömiä ja/tai välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat mm.:

- Ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- Maaperään, vesiin, ilmaan ja ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen
- Yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön
- Luonnonvarojen hyödyntämiseen
- Edellä mainittujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyllä tarkoitetaan menettelyä, jossa arvioidaan ja selvitetään hankkeiden aiheuttamia ympäristövaikutuksia ja kuullaan niitä, joiden oloihin ja etuihin hanke saattaa vaikuttaa. Arviointimenettely alkaa hankkeesta vastaavan esitettyä arviointiohjelmaa ja päättyy yhteysviranomaisen antamaan lausuntoon arviointiselostuksesta.

Hankkeesta vastaavalla tarkoitetaan sitä toiminnanharjoittajaa, joka on vastuussa toiminnan suunnittelusta tai toteuttamisesta.

Yhteysviranomaisella tarkoitetaan asetuksella säädettyä viranomaista, joka huolehtii siitä, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely järjestetään asianmukaisesti. Yhteysviranomainen kokoaa annetuista lausunnoista ja mielipiteistä yhteenvedon ja liittää sen hankkeesta vastaavalle antamaansa lausuntoon. Yhteysviranomainen on aina asetuksen mukaan alueellinen ympäristökeskus.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmalla tarkoitetaan hankkeesta vastaavan laatimaa suunnitelmaa kuinka he aikovat arvioida hankkeesta aiheutuvat vaikutukset, mitä selvityksiä heillä on tarkoitus tehdä arvioinnin pohjaksi sekä kuinka he aikovat järjestää ihmisten kuulemisen ja osallistumisen.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksella tarkoitetaan asiakirjaa, jossa hankkeesta vastaava esittää tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista, hankkeen aiheuttamista vaikutuksista sekä esittää haittojen vähentämiseksi tekemiään ratkaisuja. Arviointiselostusta laatiessaan hankkeesta vastaava ottaa huomioon yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antaman lausunnon.

Osallistumisella tarkoitetaan sitä vuorovaikutusta ja keskustelua, jota käydään hankkeesta vastaavan, yhteysviranomaisen, muiden viranomaisten sekä hanke- tai vaikutusalueella asuvien välillä.